საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს რესპუბლიკა

გამოდის 1990 წლის დეკემბრიდან | № 40-41 (2153-54) | ხუთშაბათი, 7 მარტი, 1996 წელი. | ფასი 45, თბილისის გარეთ 50 თეთრი

მიწის შესახებ კანონის მიღება ეროვნული ეკონომიკის აღორძინების მძლავრი ბერკეტია

საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის სიტყვა 1996 წლის 25 თებერვლის თათბირზე

„სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის საკუთრების შესახებ" კანონის პროექტი ეროვნული კანონმდებლობის სრულყოფილის გზაზე დიდმნიშვნელოვანი მოვლენაა და მისი განხილვის პროცესს დავარქმევდი არა მარტო ეკონომიკური, არამედ პოლიტიკური, სახელმწიფოებრივი, ეროვნული, საშვილიშვილო მნიშვნელობის მოვლენას. მიწაზე კერძო საკუთრების აღიარება ყველა ჩვენებანისათვის ნიშნავს საბოლოოდ უარის თქმას ტოტალიტარული სისტემის მიერ შექმნილი მეურნეობრობის ფორმაზე.

როცა ვამბობთ, რომ ვაშენებთ ახალ სახელმწიფოს, ახალ წყობას, შესაძლოა მრავალი, ძალზე მიმზიდველი და საინტერესო წინადადება წინადადებადგე დარჩეს მანამ, სანამ არ გადაწყდება ძირეული, არსებითი მნიშვნელობის საკითხები, რომელთა შორის უმთავრესია მიწის პრობლემა. ასე იყო ყველა დროში და ასეა დღესაც.

როცა თავარნის სხდომაზე ვიხილავდით ამ საკითხს (შემდეგ დისკუსია პარლამენტში გაგრძელდა), საფუძვნილ სწორად ითქვა, — ბატონმა ნოდარ ჯიფანავამ, ბატონმა აკაკურ გულუამ და სხვებმა ილაპარაკეს ამის შესახებ თავიანთ გამოსვლებში, — რომ უნდა შეიერჩიოთ ერთ, თავაარ პრობლემაზე, პასუხი უნდა გაიცეს მთავარ კითხვას — ვიღიარებთ თუ არა მოქალაქის საკუთრების უფლებას სასოფლო-სამეურნეო მიწაზე, კერძო საკუთრებას მიწაზე, და, მეორე, ვიღიარებთ თუ არა მიწის გაყიდვის, გასწესებების უფლებას (თუ გნებავთ, სხვა სიტყვა, სხვა ტერმინი მოვიძებნოთ, კიდევ უფრო მისაღები). ეს არის უმთავრესი საკითხი საბაზრო ეკონომიკის პრინციპების თვალსაზრისით. ყველა სხვა და[illegible]ნენი, რაც კანონის პროექტშია ჩადებული, დეტალებია და ეს[illegible]ხურება იმას, რომ ეს ორი არსებითი ხასიათის [illegible]ფლება შესაბამისად იყოს გამბარტებული. შემდეგი მას [illegible]ება მრავალი დაზუსტება, კანონების მთელი წყება, რომლებიც უნდა მიიღოს პარლამენტმა.

საფუძვნი ვიხილავრ იმ ადამიანების შეშფოთებას, ვინც ოვლის, რომ მიწაზე კერძო საკუთრებისა და მიწის გასწესების უფლებების დაკანონებას, როგორც ვამბობთ, — მინის ბაზრის შექმნას, შეიძლება მოაყვეს ნეგატიური შედეგები. წარმოუდგენელი და არაბუნებრივი იქნებოდა, საგანგაში აზრი რომ არ გამოთქმულიყო. ეს არა მარტო საქართველოს პრობლემაა —ისეთმა უზეშეწინამა ქვეყნებმაც კი, როგორებიცაა რუსეთი, უკრაინა, ყაზახეთი და სხვები, ჯერ-ჯერობით ვერ შეძლეს მიეღოთ კანონი მიწის შესახებ და უპასუხათ ამ ორ ძირითად კითხვაზე.

ამდენად, ფრთხილს პრობლემას მოკიდეთ ხელი და შეეხეთ, ალბათ, ყველაზე უფრო მგრძნობიარე და ტტკივნეულ ნერვებს, რომლებთაც არის დაკავშირებული მიწასთან, მამეულთან, სამშობლოსთან თითოეული ადამიანის განცდა და პასუხისმგებლობის გრძნობა დღევანდელობისა და მომავალი თაობების წინაშე. ამიტომ არ ვედავებინ ამ ადამიანებს, იმ ოპონენტებს, რომლებიც ვულწრფელად გამოთქვამენ ეჭვებს.

ჩვენმა მეგობარმა, მწერალმა გურამ ფანჯიკიძემ თქვა, რომ ის არ არის ამ საქმის სპეციალისტი, მაგრამ კარგად იცის ლიტერატურა და ისტორია და იცის, რომ მიწის საკითხთან დაკავშირებით საქართველოში ისტორიულ წარსულში ყოფილა მოქმედება, რომლებიც იძლეოდნენ შეშფოთების საფუძველს. მან დასვა კითხვა: ხომ არ არის კანონის პროექტი ნაჩქარევად შედგენილი?

მისი საუბარი ჩემთან ასეთ ხასიათს ატარებდა: გამოვაქვეყნოთ კანონპროექტი, რომელსაც განიხილავენ სპეციალისტები, ჟურნალისტები, ინტელიგენცია. რატომ უნდა ვიყოთ წინააღმდეგი, თუ ასეთი პრინციპული, ისტორიული მნიშვნელობის კანონი საერთო-სახელმწიფოებრივი და ეროვნული კონსენსუსის გზით იქნება მიღებული?

ასეთია მწერალ გურამ ფანჯიკიძის პოზიცია. ასე ბევრი მსჯელობს.

ამაგე დროს, არის ოპონენტების გარკვეული კატეგორია, რომელსაც უფრო მეტად ამძიმებენ ეროვნული ინგარენითი მიწასი — თუნდაც დროებით, ეროვნული პოზიციებ-ის გზით დაკარგოდეს პოლიტიკური კაპიტალი და მხარდამჭერ ძალად მოიპოვოს მოსახლეობის გარკვეული ნაწილი. სამწუხაროდ, ოპონენტების ამ კატეგორიის ხმირად ჩვენ კვალიფიციურად ვერ ვამსუბამთ, ანდა ჩვენი პასუხი ყოველთვის არ მიღის აღრესატამდე.

ახლა იმ მოქალაქეების საყურადღებოდ, რომლებიც გულწრფელად არიან შეშფოთებულნი, ვინაიმე ეიგიდის საქართველო. ხმირად გვახსენებენ, რომ დიდმა ილია ჭავჭავაძემ შექმნა სპეციალური ბანკი, რათა დადგერჩინა ქართული მამული, ქართული მიწა და ა. შ. ამის გამო გახსენება შეიძლება უადგილო არ იყოს, მაგრამ ერთი რამ ვვავიწყდება — ჩვენ სხვა დროში, სხვა სახელმწიფოში ვცხოვრობთ, ილია ჭავჭავაძის დროს სხვა პირობები იყო.

ილია ჭავჭავაძის დროს არ არსებობდა საქართველოს სახელმწიფოო. ის დიდი, მსოფლიო იმპერიის ორ განაპირა გუბერნიას წარმოადგენდა და მას უცხო მეფისნაცვალი მართავდა ცარიზმის კანონებით. ამიტომ კერძო ინიციატივას უდიდესი ეროვნული მნიშვნელობა ჰქონდა. დღეს სულ სხვა სიტუაციაა. ჩვენ მიწის კანონს ვიღებთ საქართველოს დამოუკიდებელი, სუვერენული, ეროვნული სახელმწიფოს არსებობის პირობებში, რომელსაც საშუალება აქვს სახელმწიფო კონტროლი გაუწიოს მიწას და მის ყიდვა-გაყიდვასაც. მიწის კანონის პროექტში ჩადებულია ეს მექანიზმი.

თუ ჩვენ ვეკუბეინი იმ აზრს, რომ შეიძლება აღდგეს საბჭოთა კავშირი, შეიძლება აღდგეს ტოტალიტარული სისტემა, ყველაფერი ძველ ყაიდაზე გარდაიქმნას და იმ ძველ სისტემას დავუბრუნდეთ, მაშინ მართლაც არის შეშფოთების საფუძველი.

მაგრამ, თუ ჩვენ ვაღიარებთ და ვიბრძვით იმისათვის, რომ ვიყოთ დამოუკიდებელი სახელმწიფო, რომელსაც შეუძლია მართოს ქვეყანაში მიმდინარე პროცესები მაშინ უნდა ვთქვათ, რომ დღეს სულ სხვა სამართლებრივი, სახელმწიფოებრივი ბერკეტები არსებობს იმისათვის, რომ წარსული ტრაგედიები თუ ნეგატიური მოვლენები აღარ განმეორდეს. საქართველოს დღევანდელმა სახელმწიფომ, რომელიც კონსტიტუციურად, ლეგიტიმური, დამოუკიდებელია და კიდევ უფრო დამოუკიდებელი იქნება ქვეყნის ეკონომიკური სიძლიერის პირობებში (და სწორედ ამ მიზანს ემსახურება კანონის პროექტი მიწის შესახებ), არავითარ შემთხვევაში არ უნდა დაუშვას და არც დაუშვებს იმას, რაც სამოქალაქო საზოგადოების, ერისა და საქართველოში მცხოვრები მოქალაქეების ინტერესების საწინააღმდეგოდ იქნება მიმართული.

ყველა პროცესი ქვეყნის, სახელმწიფოს და ხალხის ინტერესების სასარგებლოდ და მხარდასაჭერად უნდა წარიმართოს. ასეთია სტრატეგიული მიზანი.

მიწის საკუთრების შესახებ კანონის პროექტის განხილვა მრავალსაუბრებინი საკითხია, პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური, ფსიქოლოგიური, სახელმწიფოებრივი, ეროვნული და მოქალაქეობრივი თვალსაზრისით. შეიძლება ითქვას, რომ იგი არის დიდი ეკონომიკური რეფორმების, სოციალური და პოლიტიკური გარდაქმნებისა და გარდატეხის უმთავრესი საფუძველი.

ეს არის ყველაზე უფრო რეალური და ყველაზე უფრო ეროსსაქტიური ნაბიჯი იმისათვის, რომ საქართველოში შეიქმნას მესაკუთრეთა ფენა.

საყურადღებო იყო ზოგიერთი ორატორის გამოსვლა. მათ ალნიშნეს, რომ იყო დრო, როცა მოხდა მიწის ნაციონალიზაცია, მაგრამ ამან მიწის საკითხი ვერ გადაჭრა. შემდეგ საქართველოს რაღაცნაირად შეინარჩუნა შედარებით დიდი საკარმიდამო მიწის ნაკვეთები, მაგრამ, თქვენ იცით, რომ მიწის პრობლემა მაინც ვერ მოგვარდა, მიწით სარგებლობა მაინც პირობითი იყო და მიწების ჩამოკარა ყოველთვის ხდებოდა.

დამოუკიდებლობის მიღების შემდეგაც თითქოს მიმდინარეობდა მიწის რეფორმა, მაგრამ ისიც დამალულ ეფექტიანი, ქაოტური, უნაყოფო გამოდგა.

მთელი პასუხისმგებლობით შეიძლება ითქვას, რომ მიწის საკითხს რეალურად წყვეტს წარმოდგენილი კანონის პროექტი და ეს ისტორიული მანანი ხელიდან არ უნდა გაეშვათ. სანამ ვლეხი, თუ ვნებავთ, ინტელიგენტი, რომელსაც მიწასთან აქვს საქმე, არ დარწმუნდება, რომ ეს მისი ერძო საკუთრებაა, რომ ის წმიდათაწმიდაა, ხელშეუვალია, ვერავინ მას ვერ ჩამოაჭრის და ჩამოორთმევს მიწას, — მანამდე მისი დამოკიდებულება მიწისადმი იქნება ცალმხრივი და ეკონომიკურად არაეფექტიანი.

მიმაჩნია, რომ კანონის პროექტი თავის ძირითად დებულებებსა და მონაცემებში პასუხობს დღევანდელი და მომავალი საქართველოს ყველა ძირითად მოთხოვნას. ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ კამათში ხანდახან გამოთქმებმა ისეთი აზრი, თითქოს ზოგს უნდა, მიწის საკითხი საქართველოს მოქალაქეთა ერთი ჯგუფისთვის იყოს სასარგებლო და მეორესათვის — არა. აქ ეროვნულ საკითხს აყენებენ ხანდახან. ყველა დაყენებული საკითხი პასუხს მოითხოვს.

ვერ ვფარავ სიხარულს, რამდენად პოლიტიკურად, მოქალაქეობრივად, სახელმწიფოებრივად სერიოზული მსჯელობა მიმდინარეობს დღეს. აზრი იმის შესახებ, რომ მიწაზე საკუთრების უფლება მხოლოდ ქართველმა მიიღოს, არის უქეველესი დროის ყველაზე უარესი გადმონაშთი, რომელიც ჩვენ შემკვიდრეობად მიგვიღია. ეს ეწინააღმდეგება კონსტიტუციას, სამართლებრივი სახელმწიფოსა და სამოქალაქო საზოგადოების პრინციპებს, რომ არაფერი ვთქვათ საბაზრო ეკონომიკის პრინციპებზე.

მისასალმებელი იყო პარლამენტის სხდომაზე მიხეილ სააკაშვილის გამოსვლა. რატომ არ არის საქართველოს სრულფასოვანი მოქალაქე ის პიროვნება, რომელიც, თუნდაც, ერთი საუკუნის წინათ ჩამოვიდა საცხოვრებლად ჩვენს ქვეყანაში? რატომ ვუფურებთ მას, როგორც უცხო პირს? იგი სუფს, საქართველოში მცხოვრები სხვა ეროვნების მოქალაქეთა ინტერესებს რაიმე სამიზნოოება დაემეტრება, ამოქმედდება ბერკეტი, რომელსაც ჰქვია სახელმწიფოს მართვა, კანონი, სამართალი.

ეს პროცესი სახელმწიფოებრივად ხდება ვმართოთ, სახელმწიფოს ენენა მიწის უპირატესი შესაღებლის უფლება. ეს სავსებით მისაღებია. ასეთი პრაქტიკა სხვა სახელმწიფოებში არსებობს (ლაპარაკია ისეთ შემთხვევებზე, როცა, სახელმწიფოებრივი ინტერესებიდან გამომდინარე, მიზანშეწონილია გასასხესებელი მიწა მოქალაქემ კი არა, არამედ სახელმწიფომ შეიძინოს).

თუკი მოქალაქე ყიდის მიწის ნაკვეთს, სახელმწიფოს შეუძლია, თუ ეს მის ინტერესებია, მან შეისყიდოს და არა სხვამ მიწის ეს ნაკვეთი. ვფიქრობ, ამაზე უკეთესი გარანტია არ არსებობს. მათ წინააღმდეგ, ვისაც მიწის გაყიდვა უნდა იმ მიზნით, რომ საქართველოს ზიანი მიადგეს, ჩვენ გვაქვს რეალური ბერკეტი — კანონი, სამართალი, მართვა, ბანკი, ფინანსები. ეს ხომ სახელმწიფოს ხელშია!

რა თქმა უნდა, ამ თვალსაზრისით აუცილებელია შემუშავდეს სათანადო დადგენილება, ან ეს დებულება კანონში ისაბოს გარკვეული ფორმით.

ასეთი იდეა ქალბატონმა რიზა ლორთქიფანიძემაც წამოაყენა. სხვა საკითხია, როგორი იქნება ეს ბერკეტი — სახელმწიფო ფონდი იქნება იგი, თუ, სახელმწიფო ან კერძო ბანკი. სხვათა შორის, ჩვენი ბანკირები უნდა ხვდებოდნენ, რომ აქ ძალიან დიდი პროცესია დაწყებული და მას მათი აქტიკატური რეაგირება უნდა მოაყვეს. არ ვიცი, საადგილმამულო ბანკს დაგარქმევთ, თუ სახელმწიფო ფონდს, მაგრამ ჩვენ უნდა შევქმნათ რეალური ფინანსური, სამბანკო და სხვა სახელმწიფოებრივი ბერკეტები იმისათვის, რომ სწორედ მოსახლეობის ორ მესამედს, ცოტა მეტსაც, მიწის მესაკუთრის უფლება მიენიჭოს.

რეალური ხდება მიწის გადანაწილება, მიწის მფლობელობა კანონის საფუძველზე. მიწის მფლობელი ხდება საქართველოს მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი. ეს კანონმა და სახელმწიფომ უნდა უზრუნველყოს. რაც შეეხება სოფელს, სოფლის მასპინძლობა ყველა თანაბარ პირობებში უნდა ჩავაყენოთ. სოფლის ინტელიგენტს ხანდახან შეიძლება გარკვეული უპირატესობაც კი მივანიჭოთ.

ჯერ კიდევ შარშან და შარშანწინ, როცა „გადაგვწყვეტეთ, რომ მიწის ასეთ ჯლობალურ რეფორმაზე წავიდოდით, მოვუწერდებოდი დედაქალაქის მოსახლეობას, ხელისუფლებას (ბატონმა ავთანდილ მარგიანმა განსაკუთრებული დავალება კი მიიღო), რომ გამოფიფილიყო სპეციალური ნაკვეთები და ვიბრძოდით იმისათვის, რომ მიწის ყველა ფართობი ათვისებულიყო.

სხვათა შორის, ქალაქში ბევრი რამ კაკეთდა, ბევრმა აიღო მიწის ნაკვეთი. ჩვენ ახლაც უნდა გავაგრძელოთ ეს კურსი. ქალაქის მოსახლეობას უნდა მივცეთ საშუალება, ათასობით და ათიათასობით ჰექტარ თავისუფალ მიწაზე საადგილო თუ საბოსტნე ნაკვეთების მიღებისა, რომლებიც შემდგომში მოქალაქეს დაუკანონდეთ, როგორც მისი კერძო საკუთრება.

ამგვარად, მიწის მესაკუთრე ხდება თითქმის მთელი საქართველო, მათ შორის, ქალაქის მოსახლეობა, რომელმაც ბევრი რამ გაკაკეთა საქართველოს კეთილდეგობისთვის, კრიზისის დროს ბევრი გასაჭირი გადიტანა და ახლაც სხვაზე ნაკლებად არ უჭირს.

მე მოვუწოდებ ყველას, თბილისელებს, ქუთაისელებს, რუსთაველებს, სხვა ქალაქების მცხოვრებთ, სანამ ვვიან არ არის, დავვფუფლოთ მიწის ნაკვეთები იმ ადგილებში, სადაც ეს შესაძლებელია.

სათანადო სტრუქტურებმა დღეიდანვე უნდა იზრუნონ იმაზე, რომ საქართველოს ნებისმიერმა მოქალაქემ, ვინც დღემდე ვერ მიიღო მიწის ნაკვეთი, უსათუოდ მიიღოს იგი. ნუ დაგვიგვიწყდება, რომ ეს კანონი არა მხოლოდ მიწის ყიდვა-გაყიდვას აწესებს, არამედ მიწის მესაკუთრეთა ფენას ქმნის და ეკონომიკური კრიზისის დაძლევის საშუალებაა.

მე მინდა, რომ საქართველოს ყველა მოქალაქე სისხლხორცეულად იგოს დაკავშირებული მიწასთან. აი, მამინ გვექნება საქმე ადამიანთა სხვა ფსიქოლოგიასთან, მიწასთან სულ სხვა დამოკიდებულებასთან და ნამდვილ სახელმწიფოებრივ აზროვნებასთან, რომელიც სწორედ მიწის მფლობელთა, მეწარმეთა ფენის ჩამოყალიბებასთან იქნება დაკავშირებული.

განსაკუთრებული საკითხია მიწის შესახებ კანონის მოქმედების, მიწის ბაზრის მართვის ინსტრუმენტის ჩამოყალიბება. როგორი უნდა იყოს იგი? მე ზოგადად ასე ვიტყოდი: ამ პროცესების მართვის ინსტიტუტი არ უნდა იყოს ძალიან ცენტრალიზებული, მაგრამ არც მთლად უმარცვო უნდა იყოს იგი. ის უნდა შეეუხმოთ იმ ფართო უფლებებს, რომლებიც ჩვენ უკვე მივანიჭეთ ადგილობრივ თვითმმართველობებს. მხედველობაში მაქვს სოფლის, დაბის, რაიონსერი დაქვემდებარების ქალაქების მმართველობები და სხვა სტრუქტურები.

უნდა მივიდეთ მართვის გარკვეული, ოპტიმალური მოდელის შექმნამდე, და თუკი ამ პროცესების მართვისათვის ასეთი რეალური სისტემა შეიქმნება, ვფიქრობ არაფერი არ უნდა იყოთ შაშინ იმაში, რომ მიწა მიეცეთ კერძო მფლობელობაში საქართველოს ნებისმიერი ეროვნების მოქალაქეს, რაგდაგანა, ნებისმიერი ეროვნების საქართველოს მოქალაქე საქართველოს ეროვნულ კანონებს ემორჩილება. საქართველოს მოქალაქეობა თავის მხრივ, ნებისმიერი მეწარმისა და მფლობელისათვის უდიდესი ნდობაცაა და უდიდესი მოგალეობაც.

დარწმუნებული ვარ, თუ პარლამენტში ძალიან არ გაჭიანურდება მიწის შესახებ კანონის პროექტის განხილვა და მას დროულად მიეიღებთ, — წელიწად უკვე გვექნება ძალიან მაღალი სოციალური და მეურნეობრივი ეფექტი.

იგი გამოხატული იქნება სოფლის მეურნეობის პროდუქციაში, შეცხოველეობაში და, რაც მთავარია, ისახება საბაზრო ურთიერთობებში, ფასწარმოქმნის პროცესში, ბაზრის საქონლით გაჯერებაში და სხვა პროცესებში.

შემდგომისათვის საქართველოს ბაზარი სხვანაირი იქნება. ვერ გეტყვიი, რამდენი პროცენტი იქნება მატება — ათი, თხუთმეტი თუ მეტი, მაგრამ ეროწლიანი კულტურების მოსავლიანობის ზრდის სფეროში წლიურს უკვე მივიღებთ შუამრნე ეფექტს.

როცა ელაპარაკობთ, რომ საქართველოს ხალხი კრიზისს, შიმშილს გადაურჩენ, მსედველობაში გვაქვს სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოების გაზრდა, რესურსების მარაგის შექმნა. ეს კი შეუძლებელია მიწის რეფორმის, მიწის კანონის მიღების გარეშე. თუ ამ კანონს მივიღებთ, მაშინ ყველა ოჯახს ექნება საშუალება შექმნას პროდუქცია. ამ პროცესს სახელმწიფოც მხარს დაუჭერს. ჩვენ გვინდა ამ გზით ქვეყანა და ყოველი ოჯახი რაც შეიძლება აღრე გამოვიდეს კრიზისიდან.

კიდევ ერთი თემა, რომელიც აღელვებს საზოგადოების გარკვეულ ნაწილს — მდიდარი უცხოელები ხომ არ იყოდიან საქართველოს მიწებს. ეს ყველაფერი ასე უბრალოდ არ ხდება. დღევანდელი ვითარება რომ შევინარჩუნოთ და აკეთრძალოთ მიწის ოჯარით გაცემა უცხოელ ინვესტორებზე, ძალიან გაგვიკირდება, რადგანაც არ ვიცით, როდის გამდეგ-ბა საქართველო ისეთი ეკონომიკური სიძლიერის ქვეყანა, რომელიც შეძლებს დამოუკიდებლად გადაწყვეტოს მიწათმოქმედების რიული პრობლემები. განსაკუთრებით მხედველობაში უნდა ვიქონიოთ დამლაშებული, ჭაობიანი და სხვა ასათვისებელი მიწები.

ათვისებული მიწების ნახევარზე მეტი კოლხეთში ისევ დაჭაობდა.

მოვიყვან სხვა მაგალითს. ათი ათასი ჰექტარი მიწა გამოიყო თავის დროზე და ათიოდ მილიონობით მაშინდელი მანეთი დაიხარჯა წნორის კომპლექსის შენებლობაზე.

ეს იყო ეგრეთწოდებული „ნილეგიის პროექტი". უზარმაზარი კომპლექსი აშენდა, 15.000 სული მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვი შემოიყვანეთ. წყალი და ნახეთ ახლა, რა დღეშია წნორის კომპლექსი. აღარაფერი აღარ დარჩა, ყველაფერი განადგურდა, ბოსლების სახურავიც კი აღარ არის. არაფერს ვამბობ თვით მეცხოველეობაზე.

რა არის ცუდი, ჩილეგიური იქნება თუ სხვა, ვისაც აქვს საშუალება, შემოვიდეს, ჩადოს თავისუფალი ინვესტიციები გარკვეული პირობებით, საქართველოს სუვერენული სახელმწიფოს დემოკრატიული კონტროლით, წნორის კომპლექსში თუ კოლხეთში?! იქ სამუშაოს იმოვის ჩვენი ხალხი. გარკვეულწილად გადაიჭრება უმუშეურობის, დასაქმების პრობლემა.

(დასასრული 3-ე გვ.)

ყველა შენიშვნა გათვალისწინებული იქნება

კვირაფსრო გვითხველო! — დარეგისტრირებულ „საქართველოს რესპუბლიკის" საგაზეთო ნომერი, რომელშიც იბეჭდება ქვეყნის პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის გამოსვლა 1996 წლის 25 თებერვლის თათბირზე, „სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის საკუთრების შესახებ" კანონპროექტი, პრეზიდენტის საგანგებო რეკომენდაციებით და რედაქციაში შემოსული წერილები.

კიდევ ერთხელ ვთხოვთ პრეზიდენტის რეფერენტებს, რაიონების გამგეობებს, ადგილობრივ ხელმძღვანელებს, სოფლის მეურნეობის სპეციალისტებს გულდასმით გაეცნონ ეს უნიკალურ-ფასეული დოკუმენტები ყველა დაინტერესებულ პირს, კონკრეტული საქმიანი შენიშვნები კი რედაქციაში გამოგვგზავნონ. გარწმუნებთ: **ყველა შენიშვნა გათვალისწინებული იქნება.**

დრო არ ითმენს, თუ საქართველოს პარლამენტი, ხალხის საყოველთაო მხარდაჭერით, დროულად მიიღებს გადამშეშეებულ, სრულყოფილ კანონს, პოლიტიკური, ეკონომიკური და სოციალური ეფექტი წლეულსვე გვექნება.

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის" რედაქცია.

მიწის შესახებ კანონის მიღება ეროვნული ეკონომიკის აღორძინების მძლავრი ბერკეტია

საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის სიტყვა 1996 წლის 25 თებერვლის თათბირზე

(დასასრული)

ინვესტორი გვაძლევს ნებას, რომ საქართველოში მუშაობენ 10 ან 15 წლის განმავლობაში, ამოიღებს ის თანხას, რომელიც დახარჯა, მიიღებს გარკვეულ მოგებას „და შემდეგ ან წავა, ან დარჩება აქ, როგორც მოქალაქე. მთავარია, საქართველოს ეკონომიკაზე საქართველოს სახელმწიფომ არ დაკარგოს კონტროლი. ეს კი არ მოხდება.

არაფერი არ არის სამში უცხო კაპიტალის გონივრულად დაბანდება, თუ ჩვენ გვინდა სწრაფზულად ვიფეხროთ საქართველოს მიწის გადარჩენაზე.

ანდა, ავიღოთ ასეთი მაგალითი, ვინ მოუვლის დაშეწერილ მიწას, როდის გავძლიერდებით ეკონომიკურად, ისე, რომ დავძლიოთ ის მეწყერული მოვლენები, „რომლებიც ანგრევს აჭარას და მთიანი რაიონების ასი ათასობით ჰექტარ ფართობს?

თუ ვინმე არ მოვიხმარეთ, არ მოვიწვიეთ, და არ დაეინტერესეთ, არაფერი გამოვა. რა თქმა უნდა, სჯობს, საკითხი სახლრეთ შეეძლოთ ამის გაკეთება, მაგრამ, სამწუხაროდ, დღეს ეს ჩვენს ძალოსნებს აღემატება. ამიტომ მივდიოთარ ამ გზით, რომელიც აპრობირებული მთელ მსოფლიოში.

ეს მხოლოდ სოფლის მეურნეობას არ ეხება. უცხოური კაპიტალი უნდა დაბანდდეს მეურნეობის ყველა სფეროში. სულაც არ არის სოციალურად საშინი, რომ თუნდაც, რუსთავის მეტალურგიული კომბინატ უცხოელმა ინვესტორმა იყიდოს და მისი სიმძლავრე 3-4-ჯერ გაზარდოს.

დღეს სხვა გამოსავალი არა გვაქვს. უცხოური კაპიტალი უნდა შემოვიდეს, რომ ეკონომიკა გამოცოცხლდეს, მაგრამ ამასთანავე სახელმწიფომ ეროვნული ბაზარი, ეროვნული ეკონომიკა სამიეფოდ უნდა დაიცვას. მინდა დაგარწმუნოთ, რომ ეს გონივრებულია.

მე თანხმობა მივეცი, შემოვიყვანოთ ზესტაფონში უცხოელი ინვესტორი, რომელიც შემოიტანს 70-80, შემდეგში, თუ საჭირო იქნება — 500 მეგავატ ელექტროენერგიას იმიტ საოვის, რომ ზესტაფონის ქარხანა მუშაობდეს სრული დატვირთვით, ეს გამოაცოცხლებს მრეწველობის უნიკალურ დარგს, რომელიც დღეს თითქმის ჩამკვდარია კრიზისის გამო.

ივაგე ილქმის ციაურაზე.

ეს იმას ნიშნავს, რომ საჭიროა ეკონომიკის პრინციპებით, უცხოური კაპიტალის ან დაბანდების პირობებში ყოველწლიურად მარტო ეს ერთი ობიექტი საქართველოს ბიუჯეტში მინიმუმ 10 მილიონ დოლარს შემოტანს.

ან ავიღოთ ასეთი პრობლემა. რა მნიშვნელობა აქვს, დირექტორთა საბჭოში სამი ქართველი იქნება და სამი რუსი, თუ ერთით ნაკლები, ან ერთით მეტი? ამ პროცესებს ქვეყნის ტერიტორიაზე მართავს საქართველოს კანონი. მაშასადამე, ის რუსიც და ის ქართველიც საქართველოს კანონს უნდა დაემორჩილოს, რადგან შეუვლია საქართველოს სუვერენიტეტი და კანონს უზენაესობა, როგორც კონსტიტუციური, დემოკრატიული პრინციპი. ჩვენ უნდა წავიდეთ იმ გზით, რა გზითაც მიდის მოწინავე მსოფლიო.

ამ ელემენტარულ ჭეშმარიტებებს მხოლოდ იმიტომ მივაჯაყრიმ თქვენს ყურადღებას, რომ ოპოზიციის მსჯელობა მათ შესახებ ხსდასან ძალიან პრიმიტიულია, დილეტანტურია და ბიუოთიებს იმაზე, რომ ჩვენში ბევრი ინდივიდი, პიროვნება, ჯერ კიდევ ტოტალიტარული სისტემის ჯაობში იმყოფება,— თითქოს სიიაანაკეა უბერავს ძველი სიო, რომელიც ძველ ნიტლებს დაგვიბრუნებს.

გახსოვდეთ, საქართველო არ დაუბრუნდება ძველ დროს! საქართველო ეკონომიკის, მეურნეობრიობის ახალი მენტალიტეტი, ახალი. მსოფლმხედველობა.

ამიტომ ჩვენ არ უნდა გვემინოდეს გამეფული გადაწყვეტილების მიღებისა საბაჭრო ეკონომიკის, სამართლებრივი სახელმწიფოს, სამოქალაქო საზოგადოების პრინციპების გათვალისწინებით.

სიმართლე გითხრათ, ჩემზე ძალიან დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა მიწის შესახებ კანონპროექტის პარლამენტში განხილვამ. იქ იყო დილეტანტური გამოსვლებიც, მაგრამ უმრავლესობა მსჯელობდა სერიოზულად. პარლამენტმა საღად და კარგად გამოკვეთა აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებული პრობლემები. დიდმა უმრავლესობამ მხარი დაუჭირა კანონპროექტს. ეს იმის ნიშნავს, რომ ჩვენ სწორი გზით მივდივართ.

ვერ დავეთანხმები განცხადებას, რომ იყო ფრო, როცა ყველაფერს მოსკოვიდან გვიკარნახებდნენ, ახლა ვამბობ-ნიდან გვკარნახობენო და დამოუკიდებლობას ვკარგავთო.

მსდგელობაში აქვთ მსოფლიო ბანკი და საერთაშორისო საკალუტო ფონდი.

განა შეიძლება ასეთ დონეზე პოლიტიკის ანალიზი? მსოფლიო ბანკისა და, საკალუტო ფონდის დახმარება სწორედ დამოუკიდებელ საქართველოს განმტკიცებას გულისხმობს.

განა შეიძლება მაშინდელი ძველი სისტემის შედარება იმ ურთიერთობასთან, რომელიც ჩვენ დღეს საერთაშორისო საკალუტო ფონდთან და მსოფლიო ბანკთან გვაქვს?

საქმე ის კი არ არის, რომ ჩვენ დახმარების გარეშე ვერ ვიცხოვრებთ. თუმცა ეს პრობლემა გარკვეულ ეტაპზე არსებობდა და ნაწილობრივ ახლაც არსებობს. არაერთხელ მითქვამს და ახლაც გავიმეორებ, რომ ეს არის ის ორგანიზაციები, რომლებმაც მსოფლიოს ბევრი ქვეყანა ამოიყვანეს სიღატკისა და უბედურების ჯაობიდან. ისინი ყველაფერს აკეთებენ, ყველა ინსტრუმენტს იყენებენ ჩვენი ვალების რესტრუქტურიზაციისთვის, მოლაპარაკებას აწარმოებენ, რომ ეს რესტრუქტურიზაცია მოხდეს რაც შეიძლება დაბალი პროცენტით, რათა არ აღმოჩნდეთ ვალების ჯაობში, გვირჩევენ, როგორ გავიხუმრონ ისინი, თვითონვე აწარმოებენ მოლაპარაკებას დონორ ქვეყნებთან, რომ დემოკრატიული საქართველოს მომავალი იყოს უკეთესი. საქართველოსადმი მსოფლიო ბანკისა და საკალუტო ფონდის დამოკიდებულება იმპერიულ ტოტალიტარულ რეჟიმთან არ უნდა გავთანაბრით. ეს დიდი გაუგებრობაა. ეს შეცდომაა.

მე, როგორც პიროვნებას და ქვეყნის პრეზიდენტს, ვერაფერს მაიძულებს მიგიღო ის გადაწყვეტილება, რომელიც ქვეყნის ინტერესებს საწინააღმდეგო იქნება.

ასი პროცენტით რომ არ ვიყო დარწმუნებული, რომ დღეგანმდელ თაობებსაც და 21-ე საუკუნის საქართველოსაც სწორედ ეს ისტორიული გადაწყვეტილება სჭირდება, ხელს არ მოვაწერდი მიწის შესახებ კანონის პროექტს და არ შეეტანდი პარლამენტში.

თუ ვინმეს იცის, მეც ვიცი მიწის ფასი და მესმის, რას ნიშნავს აქ აჩქარებული და დაუფიქრებელი გადაწყვეტილების მიღება.

რატომ გვინიათ, ბატონებო, რომ მხოლოდ თქვენ ხართ პატრიოტები და სხვა — არა?

ძალიან კარგად მესმის, რომ მასობრივი კომუნიკაციების, პრესის, რადიოს, ტელევიზიის ის სისტემა, რომელიც აღრე არსებობდა, შეიცვალა. მაშინდელი გაზეთ „კომუნისტის“ ტირაჟი 600 000 ეგზემპლარს შეადგენდა, „სოფლის ცხოვრების“ — 500 ათასს. ყველა ოჯახში ლამის ბიბლიოთეკა იყო გახსნილი.

ბატონმა ნიკო ლეკიშვილმა მომახსენა, რომ გვყავს რამდენიმე ჯგუფი ბიზნესმენების, რომლებსაც ასევე სურთ შემოიტანონ ხორბალი და ის უფრო იაფადაც შეიძლება გავყიდოთ გარკვეული დროის შემდეგ, ვიდრე დღეს ვყიდით.

ხორბლის შემოტანით, ხორბლის ბიზნესის განვითარებით, ჩვენ ბევრ პრობლემას გადავჭრით, მაგრამ უნდა მივხედოთ სხვა პრობლემებსაც.

ეს საკითხები, პურის, პრობლემის გადაჭრის საკითხები მიწის პრობლემას უკავშირდება. როგორც კი მოსახლეობა იგრძნობს, რომ ხორბლისა და სიმინდის მოყვანა სარფიანი საქმეა, გარწმუნებთ, რომ 1-2 წელიწადში მოლიანად დაკავშეავენ იმ მიწებს, რომლებიც დღეს მოცდენილია. ამით ძალიან დიდი სტიმული შეიქმნება ამისათვის, რომ საკუთარი ხორბლის წარმოების ოტიმალურად გადიდების დიდი ხნის ოცნება აგისრულოთ.

ეს არ არის დღეს გადასაწყვეტი საკითხი, ჩვენ ამისათვის გვაქვს გარკვეული დრო.

ამასთან დაკავშირებით, კარგი მოსაზრებები აქვთ სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტროს, სახელმწიფო მინისტრს, სხვა მინისტრებს, კორპორაციასაც და ვფიქრობთ, რომ გამგეულებთან, რწმუნებულებთან ერთად ცვლილებები პურის შემოტანაში, წარმოებასა და გაყიდვაში ისეთი ტემპებითა და მასშტაბით უნდა განვახორციელოთ, რომ ეს პროცესი მოსახლეობისათვის მაქსიმალურად ხელსაყრელი იყოს და არა საზიანო.

განხილულ საკითხებთან დაკავშირებით, ვფიქრობ, საჭიროა შეიქმნას ჯგუფი ბატონ ნიკო ლეკიშვილის ხელმძღვანელობით, მასში შეეიდნენ თედო ნინიძე, ბაკურ გულუა, ნოდარ ჭითანავა, მერაბ ჩხენკელი, პეტრე მამრაძე, დავით იაკობიძე, ზურაბ ქოთამაძე, თემურ ფიფია და პრეზიდენტის რწმუნებულები.

უნდა მომზადდეს სამუშაო დოკუმენტი პარლამენტისთვის და ამ დოკუმენტის ვიზირება პრეზიდენტის რწმუნებულებმა უნდა მოახდინონ.

ის დოკუმენტები პარლამენტის შესაბამისმა კომიტეტმა უნდა გაითვალისწინოს თავის მუშაობაში.

აქ ძალიან მნიშვნელოვანი, ვიტყოდი, ფუნდამენტური მოსაზრებები გამოითქვა.

ვთხოვ აპარატს სათანადო სპეციალისტებს, ჩაერთონ ამ საქმიანობაში და უახლოეს დროში, იქნებ, ერთ კვირაში, ეს მუშაობა დამთავრდეს. კარგი იქნება, თუ პარლამენტის კომიტეტის წარმომადგენელიც მიიღებს მონაწილეობას ამ საქმეში...

ახლა ორი სიტყვა 1996 წლის ბიუჯეტთან დაკავშირებით. ეი, როგორ გამოიყურება იანვრის თვის შესრულების გეგმა: ერთის მხრივ, თითქოს არის დადებითი ძვრები და ტენდენციები, მეორე მხრივ, გარკვეული შეშფოთების გამოსატვის საფუძველიც გვაქვს.

ყველა რაიონს არ ჩამოთვლი, დავასახელებ ზოგიერთს. კახეთის მხარეს იანვრის თვის საბიუჯეტო გეგმა 87%-ით შესრულდა, მაშინ, როდესაც თელავმა 140%-ით გადაწყვიტა ამოცანა, ნინოწმიდა — 104%-ით. ე. ი. რეზერვები, რეზერსები და საშუალებები არსებობს.

იმერეთის ზონამ — 67%-ით შეასრულა იანვრის თვის გეგმა. ეს მძიმე შემოხვევაა. ვითარება ეხლა გამოსწორდეს.

სამეგრელო — ზემო სვანეთმა 94%-ით შეასრულა იანვრის თვის საბიუჯეტო გეგმა, მაგრამ ზუგდიდმა და ზუგდიდის რაიონმა — 162%-ით, აბაშის რაიონმა — 170%-ით.

შიდა ქართლის მხარემ — 121%-ით შეასრულა იანვრის გეგმა. მადლობა მინდა ვუთხრა მხარის ხელმძღვანელობას, გორმა — 166%-ით, ქარელმა — 114%-ით, ხაშურმა — 106%-ით, ე. ი. სადაც ძალიან მოინდომეს, იქ საქმე გამოდის.

ქვემო ქართლმა 79%-ით შეასრულა იანვრის გეგმა. მაჩვენებელი დაბრეგზების აღეკვატური არ არის, თუმცა აქაც არის ზოგიერთი სანმიუმო რაიონი: გარდაბანი — (98%), დმანისი (113%), წალკა (100%) და სხვა.

გურიის იმერეთის მხარეზე კიდევ უფრო უარესი მონაცემები აქვს (64%), რასაც არაგვიანარი გამართლება არ გააჩნია.

ნიძნელეები არის, ვიცი, მაგრამ ისინი უნდა დავძლიოთ.

ინიციატივები და წამოწყებები კარგია, მაგრამ მოგიდგა დრო, როცა ყველაფერმა გამოხატულება უნდა პპოვოს ბიუჯეტსა და ეკონომიკურ მაჩვენებლებში.

სამცხე-ჯავახეთის იანვრის გეგმა შეასრულა — 94%-ით. თითქოს არა უშავს, მაგრამ ცოტა მეტი რომ მოგეწდომებინათ, ეს მაჩვენებლები უკეთესი იქნებოდა, თუმცა, ამ მხარეშიც არის რაიონები, რომელთაც სამაკალითო მაჩვენებლები აქვთ.

მცხეთა-მთიანეთის მხარემ გეგმა შეასრულა — 109%-ით, ახალციხემ — 114%-ით, მცხეთის რაიონმა — 108%-ით. ამჯერად, ყაზბეგსაც კარგი მაჩვენებლები აქვს.

რაჭა-ლეჩხუმის მხარემ — 105%-ით შეასრულა იანვრის გეგმა. არ მოგნია, ვინმეს უფრო მეტად უმიზეზ, ვიდრე ამ მხარეს, მაგრამ ვალდებულება ვალდებულებაა და მას თავს ვართმევენ.

ორი სიტყვა მრეწველობასთან დაკავშირებით. პირველად მთელი ამ წლების მანძილზე წარმოების ვარდნის პროცესი არა მარტო შეჩერდა, არამედ გარკვეული წინსვლაც გვაქვს.

მიუხედავად იმისა, რომ ენერგეტიკული კრიზისი გრძელდება და იანვარი ამ მხრივ გამონაკლისი არ იყო, მრეწველობაში 33 მილიონ 500 ათასი ლარის პროდუქცია მაინც შეიქმნა. ეს 1,5 მილიონი ლარით, ე. ი. 4-4,5%-ით მეტი შარშანდელთან შედარებით. ამ წლების განმავლობაში, პირველად გვაქვს განვითარების დადებითი ტენდენცია.

დარწმუნებული ვარ, თუ მოგინდომებთ, თებერვლის მოლოს და, განსაკუთრებით, მარტის თვეში, პირველ კვარტალში შეიძლება სერიოზულ გარდატეხს მივაღწიოთ. ყველამ მიაკვეთი ამას ყურადღება. ყველამ თავისი წვლილი უნდა შეიტანოს ამ საქმეში.

მაქვს შენიშვნებიც: აჭარაში საბიუჯეტო გეგმის შესრულება ანვარეში 59%-ია, თბილისში ნინა წელთან შედარებით 10% კლებაა. ბატონ ბადრი შოშიტაიშვილს უნდა ვუთხრა: მიმაჩნია, რომ თბილისს კი 10% უფრო მძიმეა, ვიდრე მთელი დანარჩენი საქართველოსი.

ქუთაისსა 32%-ით შეასრულა იანვრის გეგმა, ჭიათურამ — 24%-ით, ზოგიერთი სხვა რაიონიც ჩამორჩა.

ამას იმიტომ მოგახსენებთ, ყველას ძალიან გვინდა, ეს კვარტალი დიდი გარდატეხის დასაწყისი იყოს. სირთულეებისა და სიძნელეების მიუხედავად, ეს სავსებით შესაძლებელია.

მაქვს მენიშვნები: აჭარაში საბიუჯეტო გეგმის შესრულება ანვარეში 59%-ია, თბილისში ნინა წელთან შედარებით 10% კლებაა. ბატონ ბადრი შოშიტაიშვილს უნდა ვუთხრა: მიმაჩნია, რომ თბილისს კი 10% უფრო მძიმეა, ვიდრე მთელი დანარჩენი საქართველოსი.

ქუთაისსა 32%-ით შეასრულა იანვრის გეგმა, ჭიათურამ — 24%-ით, ზოგიერთი სხვა რაიონიც ჩამორჩა.

ამას იმიტომ მოგახსენებთ, ყველას ძალიან გვინდა, ეს კვარტალი დიდი გარდატეხის დასაწყისი იყოს. სირთულეებისა და სიძნელეების მიუხედავად, ეს სავსებით შესაძლებელია.

მაქვს შენიშვნებიც: აჭარაში საბიუჯეტო გეგმის შესრულება ანვარეში 59%-ია, თბილისში ნინა წელთან შედარებით 10% კლებაა. ბატონ ბადრი შოშიტაიშვილს უნდა ვუთხრა: მიმაჩნია, რომ თბილისს კი 10% უფრო მძიმეა, ვიდრე მთელი დანარჩენი საქართველოსი.

ქუთაისსა 32%-ით შეასრულა იანვრის გეგმა, ჭიათურამ — 24%-ით, ზოგიერთი სხვა რაიონიც ჩამორჩა.

ამას იმიტომ მოგახსენებთ, ყველას ძალიან გვინდა, ეს კვარტალი დიდი გარდატეხის დასაწყისი იყოს. სირთულეებისა და სიძნელეების მიუხედავად, ეს სავსებით შესაძლებელია.

მაქვს შენიშვნებიც: აჭარაში საბიუჯეტო გეგმის შესრულება ანვარეში 59%-ია, თბილისში ნინა წელთან შედარებით 10% კლებაა. ბატონ ბადრი შოშიტაიშვილს უნდა ვუთხრა: მიმაჩნია, რომ თბილისს კი 10% უფრო მძიმეა, ვიდრე მთელი დანარჩენი საქართველოსი.

ქუთაისსა 32%-ით შეასრულა იანვრის გეგმა, ჭიათურამ — 24%-ით, ზოგიერთი სხვა რაიონიც ჩამორჩა.

ამას იმიტომ მოგახსენებთ, ყველას ძალიან გვინდა, ეს კვარტალი დიდი გარდატეხის დასაწყისი იყოს. სირთულეებისა და სიძნელეების მიუხედავად, ეს სავსებით შესაძლებელია.

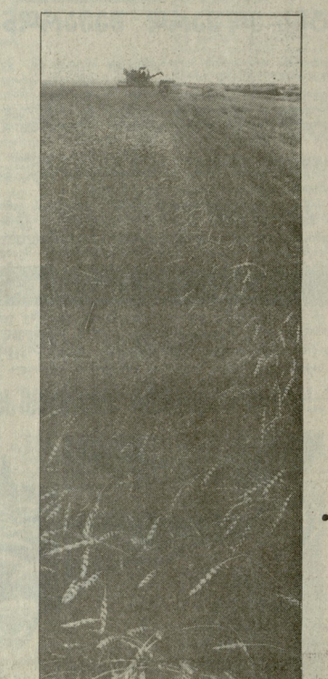

თავი პირველი.
ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1. კანონის მიზანი.

1. 1. კანონის მიზანია:

ა). მიწის რაციონალური გამოყენების საფუძველზე ორგანიზებული მეურნეობის სამართებლებიდან უზრუნველყოფა, აგრარული სტრუქტურის გუმფრთხილება;

ბ) მიწის ნაკვეთების დაქუცმაცების, არარაციონალური გამოყენების თავიდან აცილება.

1. 2. კანონი განსაზღვრავს:

ა) სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთებისა და საადგილმამფლო მეურნეობების შექმნისა და გაუსებისების წესს;

ბ) სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთების დაგროვების წესსა და პირობებს;

გ) სახელმწიფოს მონაწილეობის სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთებთან დაკავშირებულ ურთიერთობათა მოწესრიგებისას.

მუხლი 2. კანონის მოქმედების სფერო.

2. 1. ეს კანონი ვრცელდება როგორც სასოფლო-სამეურნეო მიწას, ისე სოფლის მეურნეობას მიკუთვნებული საბუთი ნაკვეთების მიმართ.

2. 2. კანონის მოქმედება აგრეთვე ვრცელდება:

ა) ნაკვეთებზე და ნაკვთის ნაწილებზე, თუ ისინი მფლობელობენ დასაბეჭდებელ პუნქტებში და მიკუთვნებიან საადგილმამფლო მეურნეობის;

ბ) ნაკვეთებზე, რომლებიც მფლობენებენ განაშენებისა ნორმაში, მაგრამ მათი მიზნობრივი დანიშნულება ჯერ არ არის შეცვლილი.

მუხლი 3. სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთის ცნება.

3. 1. **სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთად** ითვლება ის მიწა, რომელიც ეკუთვნის მეწარმეობრივი ან მეცხოველეობის პროდუქციის წარმოებისთვის მასზე არსებული სამეურნეო და დამხმარე ნაგებობებით ან მათ გარეშე, რომელიც საადგილმამფლო წესით (საკონ რეგისტრში) რეგისტრირებულია სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთად.

სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთად ითვლება ასევე წყალი და სარგებლობის უფლებები სამოგრებზე, სათიბებზე, ტყეებზე, რომლებიც ეუბნის, სოფლის ან სხვადასხვა სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ანდა სხვა ორგანიზაციების საკუთრებაში იმყოფება.

3. 2. **სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთად** მიიჩნევა ასევე ამ ნაკვეთის ნაწილი, რომელიც შეიძლება იყოს ცალკე უფლების ობიექტი.

მუხლი 4. საადგილმამფლო მეურნეობის ცნება.

4. 1. საადგილმამფლო მეურნეობად ითვლება სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთების, მასზე არსებული საცხოვრებელი და სამეურნეო ნაგებობების, აგრეთვე შესაბამისი გადამამუშავებელი მრეწველობის ობიექტებისა და მიწოსანლობათა ერთობლიობა, რომელიც წარმოადგენს სასოფლო-სამეურნეო წარმოების, საფიქალეს და ბაღეობის კოლმეურნეობის ან ინდივიდუალური პირის შემოსავლის ნაგებარზე მიტა.

4. 2. საადგილმამფლო მეურნეობად აგრეთვე მიიჩნევა მემაგლობისა და მებოსტნეობის ამხანაგობათა და საადარაკე ნაკვეთები, თუ მათგან მიღებული შემოსავალი შედგენს ოჯახის შემოსავლის ნახევარზე მეტს.

4. 3. საადგილმამფლო მეურნეობა შეიძლება არსებობდეს საკოლო (ცენტრი, ფერმერული მეურნეობის და სასოფლო-სამეურნეო ინტიდიელი პირების სახით.

4. საკოლო მეურნეობა არის 4. 1. მუხლში დასახელებული საადგილმამფლო მეურნეობა, რომელიც იმყოფება ერთი ფიზიკური პირის საკუთრებაში ან მეფლეთია და ოჯახის სხვა წევრების თანასაკუთრებაში.

4. 5. საკოლო მეურნეობა რეგისტრირებული უნდა იყოს საადგილმამფლო წიგნში. თუ ეს მეურნეობა იმყოფება მეუღლეთა ან ოჯახის სხვა წევრების საერთო საკუთრებაში. საადგილმამფლო წიგნში თითოეული მათგანი რეგისტრირებული იქნება თანაბრსაკუთრედ.

მესამე პირებთან ურთიერთობაში საკოლო მეურნეობის სახელით გამოდის ერთ-ერთი თანამეპატრონე, რომელსაც დანარჩენი მესაკუთრენი მიანიშნებენ ამგვარ უფლებამოსილებას. ეს პირი საადგილმამფლო წიგნში შეიტანება საკოლო მეურნეობის ეს ფერმერად.

4. 6. თუ ერთიდაერთი პირი ეწევა შერეული სახის საქმიანობას, იგი ჩაითვლება საადგილმამფლო მეურნეობად, თუ შემოსავლის ნახევარზე მეტი მოიღება სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის შედეგად.

მუხლი 5. სოფლის მეურნეობის ცნება.

5. 1. სასოფლო-სამეურნეო მიწის მესაკუთრე, როგორც წესი, შეიძლება იყოს სოფლის მეურნე და სასოფლო-სამეურნეო ინტიფიელი პირი.

5. 2. სოფლის მეურნეად ითვლება ფიზიკური პირი, ვინც ამუშავებს სასოფლო-სამეურნეო მიწას, მისდევს 3. 1 მუხლში დასახელებულ საქმიანობას და დამოუკიდებლად უძღვება საადგილმამფლო მეურნეობას, შეიტანდადან ინსანა, არის ბეჭ სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთის მესაკუთრე, თუ ეს ნაკვეთი აქვს ადებული ხელშეკრულებით.

5. 3. მესაკუთრე, რომელიც არ აკმაყოფილებს 5. 1 და 5. 2. მუხლის მოთხოვნებს, ვალდებულია გამოუყოს მიწა სოფლის მეურნეობისათვის ოფითონ ან ხელშეკრულებით გადასცეს ნაკვეთი სხვა პირს, ვინც დაამშვენებს მიწას და გაუძღვება საადგილმამფლო მეურნეობას.

თავი მეორე.
სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთებთან დაკავშირებული უფლებრივი კერძო-სამართლებრივი (სამოქალაქო-სამართლებრივი) შეზღუდვები

მუხლი 6. კანონისეული ზოგადი შეზღუდვები.

6. 1. მესაკუთრეს, რომელიც საადგილმამფლო მეურნეობას უძღვება 4. 4 მუხლში დასახელებულ პირებთან ერთად, შეუძლია სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთი ან საადგილმამფლო მეურნეობა ანდა მათზე საერთო საკუთრების წილი გასახესოდის მხოლოდ ამ პირთა თანხმობით. თანხმობა დამოწმებული უნდა იყოს სანოტარო წესით.

6. 2. თუ მესაკუთრე ეგერ მიიღებს ასეთ თანხმობას, მას შეუძლია მიმართოს სასამართლოს.

მუხლი 7. გამოსაყოფის სახელმეურეფლები.

კანონისეული ნორმა

საქართველოს კანონი
სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის საკუთრების შესახებ

ᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲘ

8. 1. სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთის გასხვისებისას გამოხვეულების შეილ აქვს უპირატესი შესყიდვის უფლება.

8. 2. უპირატესი შესყიდვის უფლება არა აქვს იმ პირს, რომელსაც კანონით დადგენილი წესით ჩამორთვია მემკვიდრეობის უფლება.

მუხლი 9. მოიპარის მიერ უპირატესი შესყიდვის უფლება.

9.1 საადგილმამფლო მეურნეობის გასხვისებისას მოიპარის აქვს უპირატესი შესყიდვის უფლება, თუ

ა) თვითონ სურს გაუძღვეს ამ მეურნეობას და შესწევს ამის უნარი და

ბ) გასული სასოფლო-სამეურნეო იჯარის მინამალური ვადა.

9.2 სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთის გასხვისებისას, მოიპარის აქვს უპირატესი შესყიდვის უფლება თუ

ა) გასული სასოფლო-სამეურნეო იჯარის მინამალური ვადა;

ბ) მოიპარე უკვე არის სხვა საადგილმამფლო მეურნეობის მესაკუთრე ან ეუძღვება ასეთ მეურნეობას და ეს ნაკვეთი ეიმული ეხება მიწის ნაკვეთი მდებარეობს მისი მეურნეობის მომიჯნავე ტერიტორიაზე.

მუხლი 10. საერთო საკუთრების წილის უპირატესი შესყიდვის უფლება.

10.1 საადგილმამფლო მეურნეობაზე საერთო საკუთრების წილის გასხვისებისას უპირატესი შესყიდვის უფლება აქვს ყოველ თანამეპატრონეს, რომელსაც სურს, თვითონ გაუძღვეს მეურნეობას.

10. 2. სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთზე საერთო საკუთრების წილის გასხვისებისას უპირატესი შესყიდვის უფლება აქვს ყოველ თანამეპატრონეს, რომელიც უკვე არის საადგილმამფლო მეურნეობის მესაკუთრე, ან უძღვება ასეთ მეურნეობას და შესაძენი ნაკვეთი მდებარეობს მისი მეურნეობის მომიჯნავე ტერიტორიაზე.

მუხლი 11. გამოსყიდვის უფლება.

11.1 თუ მესაკუთრემ, რომელმაც სახელმწიფოსაგან ესასყიდლად მიიღო მიწის ნაკვეთი ან უპირატესი შესყიდვის უფლებით შეძენილ მეურნეობა, ათი წლის განმავლობაში თავი გაიყვანა მეურნეობის გაუძღვა, მაშინ სახელმწიფოს აქ ამ მეურნეობის გამოყენების აქვს გამოსყიდვის უფლება.

გამოსაყიდის უფლება გადადის მემკვიდრეობით, მაგრამ არ გადაეცემა სხვა პირს. მემკვიდრეს, რომელსაც სურს თვითონ გაუძღვეს მეურნეობას და შეუწევს ამის უნარი, შეუძლია

ა) სასყიდლის ან ყველა სხვა გარიგება, რომელიც ეკონომიკურად უკანონობენ ყიდვა-გაყიდვას;

ბ) მიწის ნაკვეთის ამოღება სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი საჭიროებისათვის;

გ) სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების გამოყენება არა-სასოფლო-სამეურნეო მიზნებისათვის (მიზნობრივი გამოყენების შეცვლა);

დ) მიწის ნაკვეთის გადაცემა განაშენიანების ზონისათვის, რომელნაც ეს ნაკვეთი არ იქნება გამოყენებული სოფლის მეურნეობისათვის.

12.3 მიწის ნაკვეთის გასხვისებას უფინანსრება:

ა. მიწის ნაკვეთზე საერთო საკუთრების წილის დაიმიზა ხსენიათეს ან მინი გასხვისება,

ბ) მიწის ნაკვეთის დატვირთვა უზუფრუქტის უფლებით, რომლის წესი განისაზღვრება საკონოველოს სამოქალაქო კოდექსით.

13.4 გასხვისების მოიპარის დადგენისათვის გადამწყვეტი პირობაა:

ა) იმ ხელშეკრულების დადება, რომლითაც საკუთრება უნდა გადაეფიდოს მეპატნეს;

ბ) მიწის ნაკვეთის ამოღების პროცესად დაწყება;

გ) მიზნობრივი გამოყენების შეცვლისას ის გარიგება, რომლითაც ეუფლებამოსილ პირს ნება ეძლევა არასასოფლო-სამეურნეო სარგებლობისათვის გამოიყენოს მიწა ან მესაკუთრის ის ქმედება, რომელიც იწვევს ნაკვეთის მიზნობრივი გამოყენების შეცვლას;

დ) სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთის განაშენიანების ზონისათვის გადაეცემის პროცესის დაწყება.

მუხლი 14. ნებართვის გამცემი ორგანო; განაცხადით მომართვის უფლების მქონე პირები.

14. 1 გადაწყვეტილებას გასხვისებაზე, ნებართვის გაცემის შესახებ იღებს მიწების მართვის ეროვნული სახელმწიფო სამსახური, თუ საკითხი არ არის სასამართლოს ქვეშდებარე.

14. 2 ნებართვის მისაღებად განაცხადით მომართვის უფლება აქვთ ხელშეკრულების მხარეებს, ეგ ინ პირებს, რომელთა სასარგებლოდაც ადებული იყოს ეს ხელშეკრულება.

მუხლი 15. გარიგებები, რომლებიც არ საჭიროებენ ნებართვას.

ნებართვა არ არის საჭირო, როცა

ა) სასოფლო-სამეურნეო მიწის, ნაკვეთის ანდა საადგილმამფლო მეურნეობის იღებს მემკვიდრეები, ან ნაკვეთის შემძენი არის შეიფლე ანდა ალიგალი და დაფმავალი ნათესაობები ვესაზე საფეხურამდე;

ბ) დამატებითი ნაკვეთები მამრთველობის ადგილობრივ ორგანოს სურვილი სასოფლო-სამეურნეო მიზნებისათვის იყენონ გასაცემად.

მუხლი 16. გადაწყვეტილების მიღება ნებართვის გაცემის შესახებ.

16. 1 გადაწყვეტილება ნებართვის გაცემის შესახებ მიღებულ უნდა იქნეს, განაცხადის შემოსვლის დღიდან ერთი თვის ვადაში. თუ 14.1 პუნქტში დასახელებული ორგანო ამ ვადაში ვერ მოახერხებს ნებართვის ან ამ ნებართვაზე ან ამ ნებართვაზე ან ამ ნებართვაზე

ვინ როგორ ვეძრობს

ბიძინა კანონი ბიძეა საქართველოსათვის მარადიული უმნიშვნელოვანესი ბოლშევიკია. სწორედ ამ კაროლინის შესახებ დიდი ბალადა. ამ ბიძისადმი და ჩამოყალიბდა **ბესიკი** ბესიკინი კრიტიკოსოფილენი ლელა დეხანაძე და ნანა ხუხუა.

რომანოზ ბუბუნაია — *ლეონიდეფილიდენი:*

— ამ კანონის მომხრე ვარ, თუ მიწის ცრუო საკუთრის უფლება არ დაგაკანონეთ და არ განეგიორიკეფლეთ, ისე არავითარი პროგრესი ეკონომიკაში არ იქნება. აუცილებელია მიწაზე ცრუო საკუთრების უფლება და მასზე საფლეშოფი ეფექტიანი.

ბერიკაძე ფიროზალაშვა — *ფეროონელი:*

— დღეს ჩვენ ბზიდ ანა ვართ, არც პოლიტიკურად არც ეკონომიკურად. იმიტომაც, რომ ფინანსური კონინი მივიღოთ. როგორც ვიუ ჩერები გიიაფდა, ისე ხომ არ გიიაფდება ჩვენი მიწებიც და ეტერიკულის ხელში რომ არ ავიდეთ?!

ბაბაბა ბიბაური — *ოფრიანა:*

ოდია ილოლიანი — *ფეერალი, „ჩარიფელ ფეერალი (ბისიეი თქმით) უფალნენ დიდი ფეერალი და ბეეეზენი უალალზე დიდი ფეერალი":*

...ეროვანმა „ბეკოთნენ" ადგენს და ქოთანს ყიტს, სათაეე უნდა, იქით გამოიბანამს, კანონისთვის ხალეშეფიოე და ეფიანა, რაც ბოგანო. და, მით უმეტეს, თუ ეიდეა-ბაყიდეეს ეფუფუბას ბრ ბიდეეეენ — საკუთრება. ეროოფრი აუცილებლობა, ბაშინ რი დაკანონებაზეა ლაპარაკეთ?...

...რა ვქნათ? რი ეიარსებათ? სანამდე ეიეენეთ ხელეაბეეენილი?! სანამდე ეაოოფთ ამ ოფიციალურ ბენანიტაბა და დაგეაპეშანტარიეფ.

სერგო ძაბინა — *კოშეოოფიტარი:*

— ფრიბინეფად უნდა ეიოოთ, ეს საკუთარეოს ბაყიდეეს ტოლფასი ხომ არ იქნება?

ბერიკა ხალუფაკაძე — *ინეფინენი:*

— ეს კანონი ქართველეს უანგიოდ ხომ არ დატოვებს?

სოლოფონი ისაკაკაძე — *ინეფინენი:*

— ჩემი აზრით, ეს კანონი მისაღებია, მიწა უნდა ბაყიდოდეს, როგორც ყველა ცივილიზაციურ ქვეყანაში ხდება. შეიძლება იყიდოს არაკანონიერმაც, ამაში ცუდი არაფერია. რაც შეიძლება სწრაფად უნდა ვეძებეთ ეფექტიანი ეეეეენ!

ბაბუა თეოდოს ანდერაძი
ფვილიფვილეგბისადმი

ქალაქში წასაულნო ქიტეს და ყაყიტეგ,
ფყეეულიგ ეენეგბა ნაფფეძარს ვინ ფყალიოთ,
ოლეფეთი არ გაიგწყრეთ, მიწა არ გაყიდოთ,
ბაბა! არ დამარხოთ გაყიდულ მიწაში!

ფოთა ნიფნანიძე.
6.05.96 წ.

კანონის მიღება აუცილებელია

აკაცოგარიფიბი ისტორიაში საკუთრების საკითხს ყოველთვის უმნიშვნელოვანესი ადგილი ეკავა. მასთან დაკავშირებულ იყო სახოგადოების გაბეითარეობის სხვადასხვა ეტაპი და ეკონომიკური ფორმაციათა შინაარსიც კი. იგი მომავალშიც თავისტები პრობლემა იქნება.ამიტომ არაცა გასაკვირი, რომ საკანონმდებლო მოსაზეფოთოს ფაქიი ფეფბანის ინტერესი და „ბაზიი სხვადასხვაობა გამოიწვია კანონპროექტში „სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის საკუთრების შესახებ". მე ვფიქრობ, რომ ასეთი კანონი აუცილებლად მისაღებია. მისი მიღება ზნეშეფეფილად დაგვიანდა კიდეც.

(ერონპროექტი ითვალისწინებს მხოლოდ სასოფლო-სამეურნეო მიწების ყიდვა-ბაყიდვებში ფიზიკურ საკუთრებაში გადაცემასთან დაკავშირებული საზოგადოებრივი ურთიერთობების ფეფლაფ სამართლებრივ რეგულირებას. მაგრამ ეს ფეფ ეეეეეენ ეეეეეენ ეეეეეენ

...ჩემი და თურქი ხალხის სახელით

ოვს ბედნიერად ვრაცხ, რომ მაღალი ინტელექტუალური დონის მქონე გამჩრჯე ქართველმა ხალხმა მნიშვნელოვანწილად გადალახა დიდი სიძნელეები და მიემართება ბრწყინვალე მომავლისაკენ"

როგორც ეროვნულმოდიო, თურქეთის დიდი ეროვნული მეჯლისის თავმჯდომარეს გატონეს მუსტაფა ჯალემლეს 5 მარტს სიტყვა წარმოთქვა საქართველოს პარლამენტის კონკრეტულ სხდომაზე.

მთავაზობთ ამ სიტყვას.

ბატონო ეროვნული თავმჯდომარეო!

მეგობარი ქართველი ხალხის ძვირფასი წარმომადგენლებო!

ბუნება მოხარული ვარ, რომ ჩვენს ქვეყანაში ჩამოსულხართ არჩევნების შემდეგ, ჩვენს მეზობელ და მეგობარ საქართველოს პირველი საკონტაქტო ვიზიტის დროს, შესაძლებლობა მომეცა თქვენთვის მომეფერა, პარლამენტში.

მხურს მადლობა მოვახსენო პარლამენტის თავმჯდომარეს ბატონ ზურაბ ჟვანიას, რომ ასეთი საშუალება მომცა.

თუმცა ხალხია სახელით, საქართველოსადმი ოდითგანვე ერთგულება გრძნობენ ჩვენნი თურქეთის პარლამენტის თავმჯდომარეს მოგახსენებთ ქართველი ხალხის თავისუფალი ნებით არჩეულ დეპუტატებს,

ძვირფასო დეპუტატებო,

დიდი სიამოვნებით ვაფიქსირებთ თვალს პრეზიდენტ ედუარდ შევარდნაძის ბრძნული წინასწარმეტყველთა საქართველოს მიერ სწორად შორსმჭვრეტელობა ინტეგრირებადა და დემოკრატიზაციის პროცესში მიღწეულ წარმატებებს ირ პოლუსად ჯაყოფილი მსოფლიოს ყველაზეს შემეცვ. თურქეთი ამყოფს, რომ საქართველოს შესაძლებლობის ფარგლებში ალბანელი მხარდაჭერა.

ბოელი ოთხი წლის განმავლობაში მიღწეული სწრაფად ზრდადი ორმხრივი ურთიერთობის დონე დღეს დიდ სიამოვნებას განაცდევს. ამ განსაკუთრებული ურთიერთობის მაგალითია ეკონომიკურ თანამშრომლობა და ალიარებენ.

ეს ურთიერთობა და მიაი განვითარება სახალაგებოა როგორც ორივე ქვეყანისათვის, ასევე რეგიონის უველა სხვა სახელმწიფოსათვის და არ ეწინააღმდეგება შუსაე ქვეყნების ინტერესებს,

თურქეთისა და საქართველოს ურთიერთობა ეფუძნება ორი ქვეყნის ხალხებს შორის არსებული ისტორიული, კულტურული და ოჯახური კავშირებიი შეკნილ მტკიცე საფუძველზე. როგორც განავსებდა ჩვენი პრეზიდენტის მიეეფილ ინტერვიუში. ფიზიკან საქმეა მინისტრის მოადგილეთ ბატონს ჯემი მიქელაძეს, ჩვენ რომ ერთმანეთს ვეკავართ, სწორედ ეს ვანაკარობებს, რომ არ ვიყოთ მარტოდენ მეზობლები. 60-მილიონიანი თურქი ხალხის ყველა ნაციონალ ხალხს განსაკუთრებული ადგილი აქვთ.

ეს ორმხრივი ყოფილადი, მეგობრული ურთიერთობა ამოძრავებს თურქეთს, რომ ყოველთვის ვაკერაზე ედგეს საქართველოს, ვაიზიაროს ხიბი ლხინი და ეჭირ, უველაფერი ილოხის, რათა დაეხმაროს მის წინაშე მდგომი სიძნელეების გადალახვაში. თურქეთ ხალხი და მოაკრიბა დიდ მნიშვნელობას ანაკეცს მეზობლები და მეგობარი ქვეყნისათვის შეიარაღებლობის ფარგლებში მაქსიმალური დახმარების ეაწევის, რათა მან წარმატებას მიაღწიოს დემოკრატიზაციისა და თავისუფალ საბაზრო ეკონომიკაზე გადასვლის პროცესში.

როგორც თქვენი მეგობარი, თავს ბედნიერად ვრაცხ, რომ მაღალი ინტელექტუალური დონის მქონე, გაბრეკე ქართველის ხალხმა მნიშვნელოვანწილად გადალახა დიდი სიძნელეები და მიემართება ბრწყინვალე მომავლისაკენ. ასევე დიდად ბედნიერს ის, რომ საქართველოს აირჩია პლურალიზმე და, ეკონომიკის თვალსაზრისით, თავისუფალი ინიციატივაზე დაფუძნებულ საბაზრო ეკონომიკაზე გადასვლის გზა. მოწონებთ ჯადოქრები ხალხს, მნიშვნელოვანწონილად და დიდი წარმატებებით მიეგებოდეს ამ ძნელ ეტაპზე საქართველო თავისი ბრძნული ხელმძღვანელობა.

ვფიქრობთ, რომ ეკონომიკურ და პოლიტიკურ სფეროებში ჩვენი ქვეყნების ურთიერთთანამშრომლობა ჯერ კიდევ არ მიეღწევა სასურველი დონისათვის და საკმარისად არ არის გამოყენებული არსებული პოტენციალიც. თურქეთის მოგრძა, ადამიანური და სოციალური ბოსპარებიდან გათვალისწინებით ყველაზე მოეწოდების ოფრე ბინაზმენებსა და ინვესტორები, ფაბანდონ თავიანთი კაპიტალი საქართველოში. ეჭვის, რომ თურქულ-ქართული ეროოლეკი ფირნეების მიერ სხვადასხვა სექტორში დაწყებული ის კაპიტალდაბანდებანი, რომელიც ამ ფაქს ეადეენს, საქართველოში ზეა შესაბამისი წახალისებითა და მხარდაჭერი სწრაფად განვითარდეს.

ძვირფასო დეპუტატებო,

ამ ვიზიტის დროს პარლამენტის თავმჯდომარეთან ბატონ ზურაბ ჟვანიასთან გამართულ ფუნთიად შეხვედრაზე დეტალურად განვიხილეთ ორმხრივი ურთიერთობა და ჩვენს პარლამენტებს შორის არსებული კავშირის უფრო მტკიცე განმტკიცების შესაძლებლობანი. სასარგებლო აზრები გაცვლილ-ინარჩევნენ ევროპა-შენელოვანი ხელოი პრობლემების შესახებ, როგორც ყოველთვის, ეს შეხვედრები მეტად მეგობრული და ხაარგებელი აღმოჩნდა. ალბერთავენებელი ვარ, რადგან ერთხელ კიდევ დავრწმუნდებოდა ჩვენ ხალხი ფუნდოდებულები ეკავეს ანარეკლ ხალხებზე.

ჩვენ, რომ ორი ქვეყნის პარლამენტების თავმჯდომარეებს შორის დამყარებული ასეთი ურთიერთობა და თანამშრომლობა უფრო მეტად ფაასხლიებს ერთიმეორეთან ჩვენს ხალხებს, ყველა პარლამენტარს და პოლიტიკურ პარტიას. ვიხუოვენებდი, რომ ახალ საკანონმდებლო პერიოდში დაფუძნეს თურქეთისა და საქართველოს პარლამენტების სტრუქტურებში ჩამოსაყალიბებელი მეგობრული ჯგუფების ორმხრივი შეხვედრებისა და თანამშრომლობის პროცესი

მინდა შეეეხო კიდევ ერთ საკითხს, რომელიც უკავშირდება ჩვენს მიერ განხორციელებულ თანამშრომლობის განვითარებას. ამ მხრივ ორივე ქვეყნის პარლამენტებია ეეიგენებენ, ინიციატორ საქართველო-თურქეთის საპარლამენტო ჯგუფი, ამ ჯგუფის ფინნეი, ის პოლიტიკური სტრუქტურა, რომელიც ჩამოყალიბებაზე ვფიქრობთ, საშუალებას მოგვეცემს მეტი ყურადღი შეეიტანოთ რეგიონში მშვიდობის დამყარება საქმეში. იგი შეეშინ-ის საფეიფოო პრობლემს ჩვენს ქვეყნებს შორის ეკონომიკური თანამშრომლობის განვითარებისთვის.

ზოგეე ბაეის შეეეხო ნავთობსადენების პროექტსაც, რომელიც ერთმანეთს ეაერთებენ ჩვენ ორ ქვეყანას. კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი საკითხია. ამ პროექტის განხორციელებაა, რომელიც ეოვალსაფერნენის კასპიის ზღვა ჩვენის ნავთობის ბაკი ზღვის ქვეყნებსა და ევროპაში ტრანსპორტირება ჩვენს ქვეყნებს დიდ ეკონომიკურ, სოციალურ და პოლიტიკურ სარგებელს მოუტანს. თურქეთი ამ პროექტს ხაარსებო მნიშვნელობას ანაკეცს, ძალისხმევას არ ეზოგავს მის განხორციელებისთვის. ბატონო თავმჯდომარეო,

ქართველი ხალხი ძვირფასი დეპუტატები, ეამაოარეს რა ეამოსეთან, რომლითაც ხაზეალეს მიმეცა მიმეგებოთ ქართველი ხალხის ოეალსანანი წარმომადგენლებისათვის და ვაჩვენოთ ეურიოერობა. ამგვარად და მომავალში ურთიერთანამშრომლობა და სხვა მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მხურს ფიდი ხალხისა მოგახსენოთ თბილისში ეიზიტის დროს ჩემი და დელეგაციის წევრების მიმართ გამოჩენილი ეეკეთილი სტუმართმოყვარეობისათვის.

ბერაფდან ჩემი და თურქი ხალხის სახელით, ეიხურეთი ჩარჩატებენს ოქვენს როფლა და საუკეთესო საქმეებსა, ბედნიერ ბოგეანდოთ ეოველ ეოველ ეოველ

ინფორმაცია

კანონპროექტი კულტურის შესახებ

საქართველოს კულტურის სამინისტროში ეროვნული ეკლესიის, ეროვნული და სხვა ეთნიკურების ეროვნული ორგანიზაციების ეროვნული ორგანიზაციების ეროვნული ორგანიზაცი